

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Gergely István*
Cím: *Podmaniczky Budapestje*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Osztályozás

Tárgy

496:613.7

Hely

Idő

"1924"

Személy

Podmaniczky Budapestje

A belvárosi plébániatemplom toronyórája esti hét órát mutat. A dunaparti korzón sétálok. És amint lehanyatlott fejjél bolyongok az emberek áradatában, hirtelenül víziom támad. Először is egy lábat látok. Aszfaltra szegzett tekintetem tutajtalpu barna félcipőre esik, ahonnan a fehér harisnya zsákszerűen széles szabású, kockás mintázatú nadrágba szalad fel, — a hosszú-hosszu nadrág nyersselyem mellény alá bujik, a mellényt a nadrág szövétéből való óriási-óriási fecskefarkú szalonkabát fedi — a színes nyakkendő aranygyűrűjében egy óriási-óriási rózsaszínű székfü, amelyre széles karimájú, fehérszallagos szürke cylinder veti árnyékát — és e székfü meg a szürke cylinder között felém fehérlik minden idők legarisztokratább arca, báró Podmaniczky Frigyesé! Golyóbisszerűen kopasz fej, selymes fehér oldalszakál, finomvonalú orr, nemes homlok és mint a lelki tisztaság felhőtlen mennydarabocskája: a kéklő szempár. Ma már csak régi Dickens-kötetek illusztrációiban láthatsz ilyen alakot! Imhol megjelent előttem a régen elmúlt budapesti kánikulák jellegzetes esti vándora a Duna-parton, a fővárosi nyaralás lelkes apostola, aki meggyőződéssel hirdette:

— *Sehol se lehet szebben és jobban nyaralni, mint éppen Budapesten.*

Akkortájt nemigen fogadtuk meg a nemes báró tanácsát és aki csak tehetette — vajmi sokan és vajmi könnyen tehattuk! — elmene-kültünk Budapestről magaslatokra, tavak mellé, tengerpartra. Julius elsején elvarázsolt városrészekre sütött a nap, leeresztett görredőnyök előtt néptelenül sivárkodott az utca, elosöndesédfett a behunytt szemű város: a nyári Budapest. Bezzeg ma nyitva vannak az ablakok, a város szemei, bár csipásak az elhanyagoltságtól és a piszoktól. Az egykor nyaraló középosztály Budapesten maradt, nem

Bp

(Hely)

1924. 7. 6.

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(O

azért, mintha akceptálta volna Podmaniczky tanát, amely szerint csak Budapesten lehet jól nyaralni, hanem egyszerűen azért, mert itt kell, igen is itt, itt kell nyaralni!

Hanem azért ma is akad nem csekély számban budapesti lakos, aki abban az anyagi helyzetben leledzik, hogy a nyarat üdülő, avagy fürdőhelyeken töltheti. Nem beszél az egészen gazdag emberekről, akiknek életmódja független a valutáris viszonyoktól, azokról, akik a béke idején milliomosok voltak és házaik avagy birtokaik áremelkedése következtében milliárdosok lettek. Beszélök például a házmesternéről, aki csak az immáron csehszlovák Koritniczára utazik, mert Karlsbad nagyon proccos, — a zöldség- és gyümölcskereskedőnőről, vagyis kofáról, aki a júliusi és augusztusi hónapokban a Lovóde-téri standról a sífoki strandra menekül, — a békebeli, sőt háborús boltossegédéről, aki most mint háziur Trouvillebe utazik, — a játékkaszinók alkalmazottairól, akik családjukat cselédség kíséretében az Északi tengerre küldik, — volt pincérekről és mulatóhelyek üzletvezetőiről, akik saját villájukban nyaralnak, — kezüket tördelő és adófelügyelőre panaszkodó kis füszeresekről, akik százhusz lőerejű automóbilon robognak fel svábhegyi függő-kertjeikbe — és így tovább.

Istenem, mindenki nyaral, aki a télen át tölem borraivalót kapott, avagy becsapott és ádrágítással kizsákmányolt! Maga a nagyságos ur Budapesten marad és itt nyaral!

Ilyen furcsa módon valósult meg imhol a

fehér báró álma: Podmaniczky Budapestje. És most, hogy ez életművész követésére kényszerít a szükség, úgy rémlik, mintha a jelen lemondás utólag kellő megvilágításba helyezné elmúlt gyönyörűségeinket! Tényleg, mintha sokkalta kellemesebb lenne a nyaralás budapesti otthonunkban, mint annakelőtte kirándulásainkon! A budai hegyek, a Duna, a Margitsziget és a számtalan természeti szépség, amely fővárosunk közelében kínálkozik, üdülésre gyönyörű alkalmat ad. Életünk megszokott módja, házi környezetünk kedvessége: az otthoni párna, az otthoni leves legalább is olyan jó, mint a vendégnyzó fürdőhelyek kosztja, alvóhelye. =

nem is szólván fürdőforrásainkról, a Dunáról, az aquinkumi uszodáról, mindenféle foku vízről, amint csak egészséged állapota kívánja.

Igen is, lehet nyaralni Budapesten, egészen jól lehet nyaralni, csak egy nagy baja van ennek a mulatságnak, egy nagy fájdalma, amely mar, kinez és megaláz. . .

Az a tudat, hogy *kell* itten nyaralnod! *Kell*, nem lehet másként, mert tönkrement országban tönkrementél jómagad is, te lecsuszott osztály, akit azelőtt középosztálynak neveztek! . . .

Gergely István